

Als Estats Units el consideren com un dels millors ambaixadors que aquest país ha tingut al llarg de la història arreu del món. Va treballar a països tan diversos com l'Índia, Rússia, Israel, Nigèria i, fins i tot, a les Nacions Unides. Tot i que ara treballa per al sector privat, Thomas Pickering (Orange, New Jersey, 1931) ha signat no fa gaire un manifest proposat per una trentena de destacats republicans i demòcrates que demanen que els Estats Units estableixin una relació més estreta amb Rússia.

—La secretària d'Estat, **Hillary Clinton**, el vice-president, **Joe Biden**, el president, **Barack Obama**, tots han promès que pitjarien el “botó de represa” en els vincles amb Rússia. És realista això?

—Crec que hi ha una fugaç oportunitat de reprendre la relació entre Moscou i Washington. Les expectatives són

“Hem d'enfortir el diàleg amb els russos”

Thomas Pickering fou ambaixador dels Estats Units a Moscou a mitjan anys 90. Aquest ex-diplomàtic, un dels més experimentats del seu país, explica com Rússia pot ser útil per a resoldre els conflictes amb l'Iran i l'Afganistan.

molt minses després del punt mort dels anys anteriors. L'administració d'Obama, altrament, comença amb el peu dret. Sembla que estan determinats a establir un nou diàleg.

—Però Moscou va reaccionar més aviat amb fredor a la carta d'Obama al president rus Dmitri Medvedev, en què semblava que oferia de deixar estar l'escut antimíssils a Europa en

canvi de més col·laboració russa en el conflicte nuclear amb l'Iran.

—No l'he vista, aquesta carta; no més sé què han dit els russos a la premsa. Però no em va sorprendre gaire el poc entusiasme de Rússia. Cal tenir en compte que els polítics russos sempre han aprofitat l'oportunitat de criticar els nord-americans. L'ex-president rus Vladímir Putin va tenir l'encert d'utilitzar-ho per apuntalar el seu prestigi polític al país, i la situació tampoc no era tan diferent de quan jo era ambaixador dels Estats Units a Moscou durant els 90. És la manera com veuen els russos la relació amb Washington, una cosa que no canviarà d'avui a demà.

—Us va sorprendre que l'administració d'Obama semblés que oferia un abandonament total de l'escut antimíssils a la carta a Medvedev?

—Em sembla que anava massa enllà a l'hora d'apuntar un *intercanvi* entre l'escut antimíssils i la solució de la

qüestió de l'Iran. Als russos, no els interessa de veure-ho d'aquesta manera. Considero que encara hi ha possibilitats de debat sobre l'escut antimíssils. Vam tenir converses amb els russos sobre la defensa antimíssils comuna a l'època del president George H. W. Bush. Les negociacions es van abandonar, però es podrien reprendre. Em demaneu si l'administració d'Obama vol aturar del tot l'escut antimíssils? Doncs no ho sé. Potser només el vol retardar. Al cap i a la fi, encara que trobéssim una solució a la qüestió nuclear iraniana, continuem tenint la preocupació de Corea del Nord i de les seves bombes nuclears.

—Com ho podrien fer els Estats Units, per convèncer Rússia que donés més suport a la nova iniciativa d'aturar el programa nuclear iranià?

—Això serà difícil. Ara mateix no sembla que ni Rússia ni la Xina estiguin interessades a aplicar unes sancions més dures a l'Iran. No sabria pas com encomanar-los entusiasme per la idea. Més aviat, els EUA i els seus aliats haurien de proposar la conversió de les tasques d'enriquiment nuclear de l'Iran en un programa multinacional que comptés amb una inspecció més seriosa. En aquesta perspectiva, el govern iranià permetria que, si més no, dos governs més —França i Alemanya, per exemple—, participessin en la gestió i el funcionament d'aquestes activitats a l'interior de l'Iran. En canvi d'això, Teheran podria tenir la propietat conjunta d'unes instal·lacions d'enriquiment i les podria fer funcionar sense haver-se d'enfrontar amb unes sancions internacionals. Si es resolía la qüestió nuclear, d'una altra banda, es podrien acabar les sancions i l'Iran gaudiria de tot un seguit d'avantatges, com ara l'entrada a l'Organització Mundial del Comerç (OMC), un augment del comerç amb Europa i, potser, unes relacions normalitzades amb els Estats Units.

—També podria resultar molt útil el suport de Moscou per a les polítiques dels EUA a l'Afganistan i més regions. Quins incentius portarien els russos a participar més?

—Hauríem de mirar d'enfortir el diàleg amb ells en tot de qüestions que els interessin: tractats sobre desarmament, defensa antimíssils, més ober-

tura al comerç. Hi ha molts possibles camps de col·laboració. Caldria oferir a Moscou uns objectius clars. Hauríem d'enfortir, per exemple, la consulta entre l'OTAN i Rússia, a més d'estipular un suport més clar a l'entrada de Rússia a l'Organització Mundial del Comerç.

—Rússia ha rebut fort amb la crisi financera i la baixada dels preus del petroli. Veieu més bona voluntat de col·laboració de la seva part?

—Penso que veuen que ja no són capaços d'abordar els problemes mundials pel seu compte. Realment vaig veure senyals que indicaven que els interessava la col·laboració a final de l'any passat, abans i tot que es desencadenés la crisi financera.

—En alguns debats a Washington s'ha dit que els alemanys podrien exercir una funció important a l'hora d'obrir un diàleg més fructuós entre Moscou i Washington. Això és realista?

—Opino que poden ajudar molt, però per facilitar i no pas per fer de mitjancers. Tinc la impressió que no hi ha unes diferències bàsiques entre els nord-americans i els alemanys en l'enfocament de la qüestió de Rússia. Per tant, podrien fer una funció útil.

—N'hi ha que fins i tot parlen d'una nova *Ostpolitik* (o 'política oriental', una tasca desenvolupada a principi del 1969 per normalitzar les relacions de l'Alemanya occidental amb països de l'Europa oriental)...

—Alemanya ja compta amb una *Ostpolitik*, que funciona. A banda, russos i nord-americans continuen essent capaços de parlar entre ells; no els cal cap intermediari. De manera que seria anar un xic massa lluny, això d'assignar aquesta funció als alemanys.

—Veieu cap més perill en un compromís més ferm d'Alemanya en les relacions entre els EUA i Rússia?

—Considero que han d'anar amb compte i funcionar dins el marc d'una ferma societat de la UE amb els Estats Units. Els russos tenen tendència a contraposar els nord-americans i els europeus. Si els alemanys volen actuar fora dels límits del terreny dels acords comuns podrien sorgir problemes.

Gregor Peter Schmitz

Traducció de Carles Urritz